

Lehdistötiedote
5.10.2007

Oikeusasiamies yhtyy vammaisjärjestöjen arvosteluun Kelan kuntoutuspäätöksistä

Invalidiliitto ry, Kynnys ry ja Suomen Reumaliitto pyysivät vuonna 2005 eduskunnan oikeusasiamiestä selvittämään, menetteleekö Kansaneläkelaitos voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti vammaisetuuksia ja vaikeavammaisten lääkinnällistä kuntoutusta koskevassa päätöksenteossa. Vaikeavammaisten lääkinnällistä kuntoutusta koskevissa päätöksissä hylkäysprosentti on noussut vuosina 2003-2006 kaksinkertaiseksi, vaikka laeissa, asetuksissa ja soveltamisohjeissa ei ole tapahtunut muutoksia. Vammaisjärjestöjen käsityksen mukaan korotettujen vammaisetuuksien tarkistuksia on myös tehty henkilöille, joiden olosuhteet tai terveydentila eivät ole kohentuneet.

Oikeusasiamies yhtyy monilta osin järjestöjen esittämään kritiikkiin, vaikka hän ei kantelua koskevassa päätöksessään löytänyt Kelan menettelystä lainvastaisuuksia.

Oikeusasiamiehen päätöksen mukaan Kela ei ole antanut kattavaa selitystä hylkäysosuuksien nousulle, vaikka se tuokin omassa selvityksessään esiin seikkoja, joista nousu voisi johtua. Päätöksessä todetaan, että Kelan tulisi tutkia syitä tälle kehitykselle, sillä hylkäysosuuksien jatkuva nousu voi aiheuttaa etuuksien hakijoissa epäluottamusta ratkaisukäytännön perusteita kohtaan.

Oikeusasiamiehen päätöksessä todetaan, että Kelan tulisi jo tarkistushakemusta pyydettyä antaa edunsaajalle tietoa siitä, mihin pyyntö perustuu, kuten järjestöt kantelussa vaativatkin. Järjestöt kiinnittivät kantelussaan huomiota myös Kelan ja etuudensaajan välisen vuoropuhelun puutteellisuuteen. Myös päätöksen mukaan vuoropuhelu on erityisen tärkeää tilanteessa, jossa vakuutettu on jo pitkään nauttinut vammaistukea ja sen tarkistus alaspäin taikka lakkauttaminen tulee harkittavaksi.

Päätösten perusteleminen on tärkeää myös muutoksenhakuoikeuden käyttämisen kannalta. Asianmukaiset perustelut ohjaavat muutoksenhakijaa kiinnittämään valituksessaan huomiota asian ratkaisun kannalta olennaisiin seikkoihin.

Lisäksi oikeusasiamies on yhtä mieltä järjestöjen kanssa siitä, että käsittelyajat muutoksenhakuasteissa ovat yhä erittäin pitkiä. Järjestöissä on myös kiinnitetty huomiota siihen, että käsittelyajat ovat edelleen pidentyneet. Järjestöt ovatkin tyytyväisiä oikeusasiamiehen aikomukseen seurata jatkossakin valitusten käsittelyaikojen kehittymistä ja Kelan päätösten perustelujen asianmukaisuutta ja riittävyttä.

Lisätietoja:
Jaana Huhta, vammaisasiamies
Invalidiliitto ry
puh. 040 775 2763